

วารสาร

ส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ 53 • ฉบับที่ 293 • กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2563

ISSN : 1685-8050

**แนวทาง
การดำเนินงาน
ของกรมส่งเสริมการเกษตร
ในปีงบประมาณ 2563
และนโยบายเร่งด่วน**

DOAE 4.0

**รับมืออย่างไร
เมื่อน้ำเค็มรุกเข้าสวน**

**มะเขือเทศเงินล้าน
วิสาหกิจชุมชนดอนตูม**

**ตัดอ้อยสด
ลดมลพิษ**

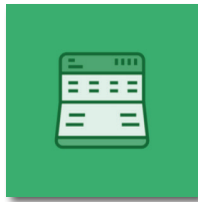
แอปฯดี มีติดมือถือไว้ สู่เกษตรไทย 4.0

ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สะดวก กันใจ

อำนวยความสะดวกให้เกษตรกรไทย ในการปรับปรุง
ทะเบียนเกษตรกร ติดตามโครงการและมาตรการของรัฐ

- 1 ระบบ Android เข้าไปที่ Play Store แล้วพิมพ์คำว่า Farmbook หรือ สมุดทะเบียนเกษตรกร
- 2 ระบบ iOS เข้าไปที่ App Store แล้วพิมพ์คำว่า Farmbook

สามารถ Download ได้ที่

แอปพลิเคชัน Farmbook
สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล

แอปพลิเคชันท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ยกระดับจากฟาร์มเกษตรกร หน่วยงานราชการด้านการเกษตร
ที่มีศักยภาพ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่พร้อมรองรับ
นักท่องเที่ยว สร้างงานสร้างรายได้ ให้กับเกษตรกรและชุมชน

- 1 ระบบ Android เข้าไปที่ Play Store
ระบบ iOS เข้าไปที่ App Store
- 2 แล้วพิมพ์คำว่า ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สามารถ Download ได้ที่

แอปพลิเคชัน
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วัตถุประสงค์ :

เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรและเป็น
สื่อกลางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมทั้ง
อุดมการณ์ในการทำงานเพื่อเกษตรกรของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ

ที่ปรึกษา :

- นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- นางกุลฤดี พัฒนะอิ่ม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- นายชาติรี บุญนาค
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- นายทวี มาสขาว
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- นายอาชวีชัยชาญ เลี้ยงประยูร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- นายวุฒิชัย ชินวงศ์
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

อำนวยการ :

- นางสาวพนิดา ธรรมสุรักษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร

บรรณาธิการ :

- นางสาวอำไพพงษ์ เกาะเทียน

กองบรรณาธิการ :

- นายพงษ์เพชร วงศ์โสภณ
- นายสุรนนท์ หล้าริ้ว
- นายวรรณวิทย์ เฉลยผล
- นายพศุทธิ์พงศ์ ชัยวงศ์
- นายณัฐพิสิษฐ์ จารุพงศ์
- นางสาวสรญา เทียงสุข
- นางสาววิมลเนตร เนตรล้อมวงศ์

สำนักงาน :

- กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
กรมส่งเสริมการเกษตร
โทรศัพท์/โทรสาร 0 2579 9546
E-mail : agrimedia1@gmail.com

พิมพ์ที่ :

- บริษัท นิวัตรธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

“จุดเริ่มต้น... กับการก้าวสู่ปีที่ 53”

วาระสารส่งเสริมการเกษตรฉบับนี้

ถือเป็นการเริ่มต้นใหม่ และ เป็นฉบับปฐมฤกษ์ของปีงบประมาณ 2563 โดยเริ่มตั้งแต่ทีมผู้จัดทำ ซึ่งเป็นกองบรรณาธิการชุดใหม่จากกลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร ภายใต้การกำกับดูแลของ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีคนใหม่ นายวุฒิชัย ชินวงศ์ ซึ่งเข้ามารับตำแหน่งเมื่อต้นปี โดยมีความมุ่งมั่นในการทำงานแบบมีส่วนร่วมในสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี มุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่ในสำนักฯ “ปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีทำงาน เพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ”

และในส่วนนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2563 ก็มีความมุ่งหวังการเริ่มต้นการทำงานใหม่เช่นกัน โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง ซึ่งเข้ามารับตำแหน่งเมื่อเดือนตุลาคม 2562 ได้มุ่งมั่นเป้าหมายสำคัญคือ “เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และมีรายได้ที่มั่นคง” เพื่อใช้ขับเคลื่อนการทำงาน ในการช่วยเหลือดูแล และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะนโยบาย “การตลาดนำการเกษตร” ซึ่งต้องบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกๆ ภาคส่วน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ จึงถือเป็นการเริ่มต้นแนวนโยบายยุคใหม่ เช่นกัน นอกจากนี้ยังมีนโยบายเร่งด่วนด้านสถานการณ์ภัยแล้งโดยเฉพาะช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม 2563 ซึ่งคาดการณ์ว่าสถานการณ์อาจทวีความรุนแรงขึ้น ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตร ปี 2563 ขึ้นทั้งในระดับกรม เขต และจังหวัด เพื่อติดตาม

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การสร้างการรับรู้ในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ รวมทั้งการปฏิบัติดูแลรักษาพืชอย่างถูกวิธี การเฝ้าระวังและรวบรวมข้อมูลพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและสรุปผลการรายงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและเตรียมความพร้อมช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเร่งด่วน

สำหรับ วาระสารส่งเสริมการเกษตรฉบับนี้ มีคอลัมน์ใหม่ที่อยากแนะนำนั่นคือ “เกษตรข้อป” คอลัมน์ที่แนะนำสินค้า/ผลิตภัณฑ์เด่นของวิสาหกิจชุมชนที่กรมส่งเสริมการเกษตร ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขณะเดียวกัน ทีมผู้จัดทำวาระสารส่งเสริมการเกษตรยังคงคอลัมน์ที่น่าติดตามไว้เหมือนเดิม ไม่ว่าจะเป็น “เรื่องจากปก” ซึ่งในฉบับ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ได้กล่าวถึงแนวนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในปี 2563 คอลัมน์ “ที่นี้กรมส่งเสริมฯ” กับงานวันเกษตร

แห่งชาติประจำปี 2563 ที่ผ่านมา และอีกหลายคอลัมน์ที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถติดตามได้ในฉบับ

ทั้งนี้ ตลอดปี 2563 ทีมผู้จัดทำมีความตั้งใจในการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้อ่าน ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกท่าน ที่ต้องการแลกเปลี่ยนข่าวสารการทำงาน หรือเผยแพร่ผลสำเร็จการทำงานในหน่วยงานของท่าน “วาระสารส่งเสริมการเกษตร” ยินดีเป็นสื่อกลางในการนำเสนอ โดยสามารถส่งข้อมูล ข่าว หรือบทความ ผ่านทาง Email : agrimedia1@gmail.com กองบรรณาธิการยินดีรับข้อมูลจากทุกท่าน และขอขอบคุณทุกการสนับสนุนมา ณ โอกาสนี้

กองบรรณาธิการ
มีนาคม 2563

CONTENTS

ปีที่ 53 • ฉบับที่ 293 • กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2563

เกษตร 360 องศา
3 กรมส่งเสริมการเกษตรนำสินค้าเกษตรไทย
พบผู้บริโภคชาวเยอรมันในงาน International
Green Week Berlin

เกษตรไฟฟ้า
7 รับมืออย่างไรเมื่อ “น้ำเค็มรุก” เข้าสวน

ที่นี่กรมส่งเสริมการเกษตร
9 งานวันเกษตรแห่งชาติ ประจำปี 2563

เรื่องจากปก
13 แนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร
ในปีงบประมาณ 2563 และนโยบายเร่งด่วน

3
เกษตร 360 องศา

7
เกษตรไฟฟ้า

22
เกษตรชีว

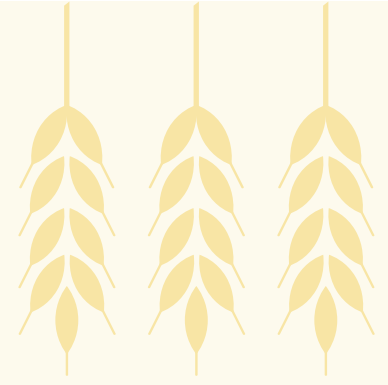

30
เกษตรมิติใหม่

- เกษตรรอบทิศ**
17 จังหวัดระยองเปิดเกมรุก
เกษตรก้าวหน้า ท่องเที่ยวเกษตรก้าวไกล
- แฉดวง DOAE**
20 แนะนำ 2 รองอธิบดีฯ ใหม่
- เกษตรชีว**
22 มะเขือเทศเงินล้าน วิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูม
- ชายคา DOAE**
24
- เกษตรวิจัยต่อยอด**
26 กรมส่งเสริมการเกษตรเดินหน้าศึกษารูปแบบ
การส่งเสริมฯ เพื่อลดสารเคมีพืชผักและไม้ผล ตอนที่ 1
- เกษตรเข้คอิน**
28 21 ศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร
สู่การเป็นต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตอนที่ 1
- เกษตรมิติใหม่**
30 เกษตรกรสระแก้วยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา
“ตัดอ้อยสด ลดมลพิษ”
- สาระเกษตร**
32 เกษตรกรยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา
- จับตาท้ายเกษตร**
ในปกหลัง กรมส่งเสริมการเกษตร ปรับแผนเร่งรณรงค์
“เกษตรกรไทย ร่วมใจหยุดเผาในไร่นา”

กรมส่งเสริมการค้าเกษตร นำสินค้าเกษตรไทย พบผู้บริโภครชาวเยอรมัน ในงาน International Green Week Berlin

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นประเทศผู้นำทางด้านอุตสาหกรรม วิศวกรรม เทคโนโลยีและเครื่องจักรกล ที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก รวมทั้งอุตสาหกรรมทางการเกษตรและการผลิตอาหารแปรรูปก็นับว่าเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญๆ ส่วนใหญ่อยู่ทางตะวันออกและทางตอนใต้ของประเทศ มีสินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น มันฝรั่ง ข้าวสาลี ธัญพืช หม่อนไม้ฝรั่ง ผลไม้สด เป็นต้น

“

ชาวเยอรมันให้ความสนใจ
เรื่องสุขภาพเพิ่มมากขึ้น
ทำให้สินค้าเกษตรอินทรีย์
ได้รับความนิยม
ในตลาดเยอรมนี
เพิ่มสูงขึ้นอย่าง
ต่อเนื่องมาโดยตลอด

”

ผู้บริโภคชาวเยอรมันส่วนใหญ่
มีหลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อสินค้าเกษตร
และอาหารต่างๆ โดยพิจารณาเรื่องคุณภาพ
สินค้าเป็นหลัก และให้ความสำคัญเรื่อง
คุณค่าทางโภชนาการและความปลอดภัย
เพิ่มมากขึ้น โดยสินค้าจะต้องไม่มีสารพิษ
ตกค้าง ถูกสุขอนามัย ซึ่งสหพันธ์สาธารณรัฐ
เยอรมนี มีหน่วยงานที่จะคอยตรวจสอบ
ควบคุมและรักษาคุณภาพสินค้าอย่าง
สม่ำเสมอ และเนื่องจากชาวเยอรมันให้
ความใส่ใจเรื่องสุขภาพเพิ่มมากขึ้น ทำให้

สินค้าเกษตรอินทรีย์ได้รับความนิยมใน
ตลาดเยอรมนีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
มาโดยตลอด โดยสินค้าเกษตรที่สหพันธ์
สาธารณรัฐเยอรมนีนำเข้าจากไทย ได้แก่
เนื้อไก่ ข้าว ผักสดแช่เย็นและแช่แข็ง ผลไม้
แช่เย็นและแช่แข็ง

ปัจจุบันชาวเยอรมันนิยมบริโภค
อาหารจากภูมิภาคเอเชียเพิ่มมากขึ้น เช่น
ญี่ปุ่น และจีน โดยเฉพาะอาหารไทยซึ่ง
เป็นอาหารจากทวีปเอเชียที่ชาวเยอรมัน
นิยมสูงสุด เพราะชื่นชอบและติดใจใน

รสชาติอาหาร ตลอดจนคุณค่าทางโภชนาการ และสรรพคุณจากสมุนไพร ประกอบกับอาหารไทยจัดเตรียมง่าย ไม่ซับซ้อน ทำให้ตลาดสินค้าอาหาร ผัก ผลไม้สด และข้าวไทย มีแนวโน้มการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอาหารสำเร็จรูปแช่เย็นและแช่แข็งนั้น จะได้รับความนิยมจากกลุ่มคนโสด ครอบครัวขนาดเล็ก กลุ่มผู้หญิงทำงานและกลุ่มคนสูงอายุ เพราะสามารถจัดเตรียมได้ง่าย สะดวก และประหยัดเวลา

กฎระเบียบการนำเข้าและการตรวจสอบสินค้าเกษตรในตลาดสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสหภาพยุโรป กำหนดให้กระบวนการผลิตต้องมีขั้นตอนที่ทันสมัย สะอาด ถูกสุขอนามัย และมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ประเทศเหล่านี้จะมีหน่วยงานที่จะคอยตรวจสอบควบคุมและรักษาคุณภาพสินค้า โดยผู้ส่งออกที่ด้านศุลกากร และผู้ส่งออกที่ขึ้นวางของจำหน่ายสินค้าต่างๆ จึงเป็นโอกาสทองของไทย ในการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ทั้งในรูปแบบของผลผลิตสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปไปยังสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้จัดงาน International Green Week Berlin ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าเกษตรและอาหารขนาดใหญ่ที่มีการจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี มีผู้เข้าร่วมงานมากกว่า 70 ประเทศ โดยเป็นงานแสดงสินค้าทั้งด้านอุตสาหกรรมอาหาร การเกษตร ป่าไม้ และพืชสวน จึงนับว่าเป็นช่องทางหนึ่งในการขยายตลาดสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพของไทย และเป็นโอกาสในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ทั้งในกลุ่มผู้บริโภคและผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพในการสั่งซื้อสินค้า เนื่องจากผู้บริโภคมีกำลังซื้อสูง ระยะทางในการขนส่งหรือบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากประเทศไทยสู่ประเทศในแถบนี้ มีความสะดวก รวดเร็ว สามารถจัดส่งสินค้าเกษตรที่เป็นผลผลิตสด เช่น ผัก ผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับเข้าสู่ตลาดได้มีประสิทธิภาพ

การจัดงานดังกล่าวมีขึ้นระหว่างวันที่ 17 - 26 มกราคม 2563 ณ ศูนย์แสดงสินค้ากรุงเบอร์ลิน (Messe Berlin) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยมี นายณราพัฒน์ แก้วทอง ผู้ช่วยรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ดร.เฟรนชด์ิส วอคเกอร์ อธิบดีกรมกิจการยุโรป ความร่วมมือระหว่างประเทศและประมง ร่วมเป็นประธานในพิธีเปิด ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทยได้เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการและจำหน่ายสินค้าในคูหาของประเทศไทย (Thailand Pavilion) และได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมงานเป็นจำนวนมาก

กรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมงานดังกล่าว โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ตลาดสินค้าเกษตรและเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศเป้าหมายที่จะไปจัดแสดงสินค้า ตลอดจนศึกษาขอบเขตของงาน กำหนดชนิดสินค้าที่จะเข้าร่วมจัดงาน โดยคำนึงถึงกลุ่มบุคคลเป้าหมาย โดยผลผลิตสดที่นำไปจัดแสดง ได้แก่ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ชมพูทับทิมจันทร์ ฝรั่ง สับปะรด ลำไยสด และผลิตภัณฑ์แปรรูป ได้แก่ มะขามหวาน แกะเมล็ด ทูเรียนทอดกรอบ ลำไยอบแห้ง ผักอบแห้ง เป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีการพบปะเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปไทยกับผู้นำเข้าของต่างประเทศ และให้บริการข้อมูลสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปของไทย

ในการนี้ นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร พร้อมคณะได้ร่วมในพิธีเปิดเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2563 โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า การจัดแสดงนิทรรศการดังกล่าวเป็นการนำเสนอสินค้าเกษตรและอาหารไทย คุณภาพสูง ผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมอันทันสมัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ของผู้ประกอบการไทยยุค 4.0 ให้ออกสู่สายตาผู้บริโภคกว่า 400,000 คน ที่จะมาเที่ยวชมงาน พร้อมจัดให้มีกิจกรรมที่น่าสนใจบนเวที ทั้งการสาธิตทำอาหาร การทำเครื่องดื่มจากสมุนไพรไทยและเครื่องเทศ การประกวดแผนไทยซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

ทั้งนี้ การเข้าร่วมจัดแสดงสินค้าเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร ทำให้สามารถขยายโอกาสตลาดสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานไปยังสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้มากขึ้น และทำให้ชาวต่างชาติที่เข้าร่วมงานได้รู้จักสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปของไทย ในเรื่องของการผลิตที่ปลอดภัย คุณภาพได้มาตรฐาน รสชาติดี และเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพการผลิตสินค้าทางการ

เกษตรของไทย รวมทั้งได้รับทราบข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภค และข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปของไทยสู่ผู้บริโภคของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและประเทศต่างๆ ที่เข้าชมงาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดต่อไป ■

รับมืออย่างไร เมื่อ “น้ำเค็มรุก” เข้าสวน

ความสำคัญของน้ำกับพืช

ไม้ผลและไม้ยืนต้น มีน้ำเป็นองค์ประกอบ 35 - 50% ในขณะที่พืชล้มลุก เช่น ผัก ไม้ดอก และไม้ประดับ มีน้ำเป็นองค์ประกอบ 80 - 95% พืชจะดูดน้ำพร้อมธาตุอาหารโดยผ่านกระบวนการคายน้ำและนำไปใช้ในกระบวนการสังเคราะห์แสง เพื่อการเจริญเติบโตพืช

สถานการณ์น้ำเค็มในปี 2563

เนื่องจากน้ำจืดต้นน้ำเหนือเขื่อนมีปริมาณน้อย น้ำทะเลจึงหนุนสูงและดันให้น้ำเค็มไหลเข้าไปในแม่น้ำหลายแห่งในพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดที่อยู่แถบปากแม่น้ำเร็วกว่าช่วงเวลาปกติ โดยปกติน้ำเค็มจะไหลเข้ามาในแม่น้ำประมาณเดือนเมษายน - พฤษภาคม ของทุกปี ทำให้ค่าความเค็มสูงกว่าค่ามาตรฐานที่พืชรับได้ ซึ่งค่าความเค็มมาตรฐานที่พืชรับได้ไม่เกิน 1.2 กรัม/ลิตร

ผลกระทบน้ำเค็มที่มีต่อพืช

เมื่อนำน้ำที่มีค่าความเค็มเกินมาตรฐานมารดต้นพืช จะทำให้ปลายใบไหม้ ต้นเหี่ยวเฉา ใบเหลือง ซึ่งเป็นอาการขาดน้ำของพืชทั่วไป แต่หากพืชอยู่ในระยะกำลังเริ่มสร้างช่อดอกหรือผสมเกสรจะส่งผลให้ช่อดอกไม่พัฒนาต่อ ไม่เกิดการผสมเกสร ผลผลิตจะลดลงตามมา แต่หากติดผลแล้วก็จะสลัดผลร่วงทิ้ง สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านี้เพราะพืชไม่สามารถใช้น้ำได้ตามวัฏจักรปกติตามธรรมชาติที่ควรจะเป็น และเมื่อใช้น้ำเค็มรดต้นพืช จะมีคราบขี้เกลือสีขาวปรากฏอยู่ทั่วสวน

การป้องกันเพื่อรับมือเมื่อน้ำเค็มรุก

การแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าสำหรับเกษตรกร

1. ติดตามสถานการณ์การเตือนภัยของกรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตรอย่างใกล้ชิด ทางเว็บไซต์ www.TMD.go.th, www.RID.go.th และ www.DOAE.go.th
2. ปิดประตูระบายน้ำในสวนตนเอง พร้อมสำรองและอุดรูรั่วตามแนวคันสวนโดยรอบเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเค็มเข้าร่องสวน
3. ขุดสร้างคันดินล้อมรอบสวนเพื่อป้องกันการรุกของน้ำเค็ม
4. ลอกเลนตามร่องสวนออก เพื่อเพิ่มพื้นที่การเก็บกักน้ำและดึงน้ำจากดินชั้นล่างให้ไหลออกมาใช้ได้
5. ดูแลการเขตกรรมในสวนตนเองอย่างใกล้ชิด ด้วยการ
  - 5.1 ตัดแต่งกิ่งที่ไม่จำเป็นออก เพื่อลดการคายน้ำ
  - 5.2 ไม่ปลูกพืชใช้น้ำมากในช่วงนี้
  - 5.3 ใช้วัสดุคลุมโคนต้นเพื่อรักษาความชื้นของหน้าดิน เช่น หญ้า ตอต้นกล้วย
6. จัดหาแหล่งน้ำสำรอง เพื่อเก็บน้ำจืดจากแม่น้ำหรือกักเก็บน้ำธรรมชาติหรือขุดบ่อบาดาลเพื่อนำน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้
7. กรณีน้ำเค็มเข้าสวน ให้รีบระบายน้ำเค็มออกจากแปลงปลูกให้หมดแล้วจัดหาน้ำจืดมาให้แก่ต้นไม้ผล เพื่อช่วยให้ต้นไม้ผลมีชีวิตอยู่รอดอีกทั้งยังช่วยล้างความเค็มของดินออกไปอีกด้วย กรณีเป็นต้นไม้เล็กให้ทำการพรางแสงเพื่อช่วยลดอุณหภูมิที่ผิวดินและลดการคายน้ำของพืช

กรณีน้ำเค็มเข้าสวน ให้รีบระบายน้ำเค็มออกจากแปลงปลูกให้หมดแล้วจัดหาน้ำจืดมาให้แก่ต้นไม้ผล

การแก้ไขปัญหของภาครัฐ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ต้องทำให้น้ำเค็มเจือจางลง โดยเพิ่มอัตราการระบายน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาลงมาเพื่อผลักดันน้ำเค็มให้เจือจางลง
2. พังพោอาศัยน้ำแหล่งน้ำข้างเคียง โดยผันน้ำจากแม่น้ำเข้ามาช่วยเติมให้แม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่ใหญ่ที่สุดสำหรับการเกษตรภาคกลาง
3. หากสถานการณ์ยังไม่คลี่คลายต้องประสานกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (www.DGR.go.th) เพื่อดำเนินการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภคและบริโภค
4. จัดเจ้าหน้าที่เตือนภัย ติดตามการระบายน้ำเพื่อรับทราบสถานการณ์การลดระดับความเค็มของน้ำและประสานทำความเข้าใจกับเกษตรกรได้อย่างใกล้ชิด
5. ไม่ส่งเสริมให้มีการทำนาปรังเกิน 2 ครั้งต่อปี และงดทำนาปรังหลังจากเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อเป็นการรักษาน้ำต้นทุนและเก็บน้ำไว้ใช้ก่อนภัยแล้งมาถึง ในช่วงเดือนเมษายน

นอกจากนี้ ค่าความเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา ยังส่งผลกระทบต่อ การสูบน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาที่ใช้หล่อเลี้ยงคนเมืองกว่า 10 ล้านคน เป็นผลกระทบต่อวงกว้างที่ทุกคนควรช่วยกันควบคุมดูแลต่อไป ■

งานวันเกษตรแห่งชาติ ประจำปี 2563

จบไปแล้วกับงาน “เกษตรแห่งชาติ” ที่จัดเป็นประจำทุกปี ในปีนี้จัดขึ้น ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ภายใต้แนวคิด “นวัตกรรมเกษตรไทย ยิ่งใหญ่ด้วยศาสตร์พระราชา” เน้นแสดงศักยภาพผลงานวิชาการและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรแบบครบวงจร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา จัดงานวันเกษตรแห่งชาติ ประจำปี 2563 ระหว่างวันที่ 10 - 19 มกราคม 2563 ณ บริเวณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา โดยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ ทรงโปรดให้นายบุญเชิด กันภัย เป็นผู้แทนพระองค์ เปิดงานวันเกษตรแห่งชาติ 2563 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยมีนายสำราญ สารบรรณ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้ารับเสด็จ และถวายรายงาน

ในการจัดงานครั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดแสดงนิทรรศการด้านการเกษตรของสถาบันพระมหากษัตริย์ ภายใต้แนวคิด “เกษตรยุคใหม่ เทิดไท้ศาสตร์พระราชา พัฒนานวัตกรรมเกษตรไทย” นำเสนอผ่านการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่แต่ละหน่วยงานต่างหยิบยกเอานวัตกรรมด้านการส่งเสริมการเกษตร ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าทางการเกษตร องค์ความรู้ใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์พระราชาด้านการพัฒนาเกษตรกรรม มาจัดแสดง ซึ่งการจัดนิทรรศการได้จำแนกพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ

1. **นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9** ได้นำเสนอนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “พระบิดาแห่งการวิจัยและพัฒนาข้าวไทย” และ “พระบิดาแห่งฝนหลวง” ตลอดจนนิทรรศการศาสตร์พระราชา อาทิ การปลูกป่า 3 อย่าง ได้ประโยชน์ 4 อย่าง การจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนาที่ดิน การปลูกพืช ทั้งการปลูกไม้ผล การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การปลูกยางพารา การปรับปรุงพันธุ์พืช ระบบการเกษตร และด้านการปศุสัตว์

2. **นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10** ที่ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อส่งเสริมด้านการเกษตรกรรม อันเป็นอาชีพหลักของราษฎร และเป็นการสานต่อพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9

สำหรับภารกิจการจัดนิทรรศการของกรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดขึ้นภายใต้หัวข้อ “ส่งเสริมนวัตกรรมเกษตรไทย เทิดไถ่ศาสตร์พระราชา” มีการนำเสนอการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร ผสานกับแนวทางงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ลดรายจ่าย และลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ การรวมกลุ่มการพัฒนาอาชีพและเพิ่มศักยภาพทางการตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ การพัฒนาในด้านการแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์และการสร้างแบรนด์ จนกลายเป็นองค์กรเกษตรกรที่มั่นคง เป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจการเกษตร เพราะช่วยบริหารจัดการพื้นที่ ลดเวลา ลดแรงงาน ลดต้นทุน และทันสมัยกับภาคการเกษตร และการจำหน่ายสินค้าแปลงใหญ่/สินค้าจากการส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

ในส่วนของนิทรรศการภาควิชาการ ได้นำเสนอความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร เช่น ต้นแบบองค์กรเกษตร วิชากิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และต้นแบบ Young Smart Farmer รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในภาคเกษตร การนำและประชาชน เช่น การขึ้นทะเบียนและการจัดการ

“ กิจกรรมสาธิตด้านการเกษตรในการทำอาชีพเสริมต่างๆ ให้ความรู้ควบคู่การปฏิบัติจากหน่วยงานในสังกัดของกรมส่งเสริมการเกษตร ”

ฟาร์มผักอัจฉริยะ โดย Young Smart Farmer รวมถึงกิจกรรมสาธิตด้านการเกษตรในการทำอาชีพเสริมต่างๆ ให้ความรู้ควบคู่การปฏิบัติจากหน่วยงานในสังกัดของกรมส่งเสริมการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น การสาธิตและฝึกอบรมการผลิตเชื้อจุลินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี เช่น ไตรโคเดอร์มา และบิวเวอเรีย โดย ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา การสาธิตการขยายพันธุ์พืช เช่น มะขามเทศเพชรโนนไทย มะขามเทศพันธุ์ทนแล้งดินเค็ม การสาธิตการขยายพันธุ์มะนาวด้วยวิธีการควบแน่นโดยศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 3 จังหวัดนครราชสีมา และซุ่มจำหน่ายสินค้าของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ กล้วยหอมทอง จากกลุ่มแปลงใหญ่กล้วยหอมทองตำบลสุขไพบูลย์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นกล้วยหอมทองที่ได้มาตรฐาน GAP คัดเกรดเป็นสินค้าเกษตรปลอดภัย นอกจากนี้ทางกลุ่มฯ ได้มีโควตา

“

การจัดงานวันเกษตรกรแห่งชาติแต่ละปี จะถูกหมุนเวียนสถานที่จัดไปยัง สถาบันการศึกษาที่มีการเปิด การเรียนการสอนภาควิชาเกี่ยวเนื่อง กับเกษตรกรรมทั่วประเทศ

”

ในการจัดส่งกล้วยให้กับศูนย์การค้า และห้างขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การออกร้านจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรโดย Young Smart Farmer (YSF) จากอำเภอต่างๆ เช่น การจำหน่ายผักจากฟาร์ม Fresh You Farm โดย YSF อำเภอเสิงสางและเครือข่าย ซึ่งเป็นผักสลัดไฮโดรโปนิคส์จากฟาร์มอัจฉริยะ 1 ใน 10 ฟาร์มต้นแบบโครงการ DTAC Smart Farmer ของประเทศ มีการนำนวัตกรรม มาร่วมในการผลิตโดยใช้ระบบ Smart Farm เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม และผลิตผักที่มีคุณภาพผ่าน Smart Phone รวมทั้งการจำหน่ายพุดตราและปลา ของ YSF อำเภอโชคชัย การจำหน่ายข้าวโพดของ YSF อำเภอจักรราช และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดาวอินคา สลัด และองุ่น ของ YSF อำเภอสีคิ้ว การจำหน่าย กล้วยแปรรูปจาก อำเภอบ้านเหลื่อม และข้าวจากวิสาหกิจชุมชนนครคง อีกด้วย

การจัดงานวันเกษตรกรแห่งชาติแต่ละปี จะถูกหมุนเวียนสถานที่จัดไปยังสถาบัน การศึกษาที่มีการเปิดการเรียนการสอนภาควิชาเกี่ยวเนื่องกับเกษตรกรรม ทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถกระจายองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรในภูมิภาคต่างๆ ได้กว้างขวางขึ้น และยังเป็นการผลักดันให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนภาคการเกษตรในพื้นที่ของตนเองไปพร้อมๆ กัน

และสำหรับผู้พลาดไม่ได้ไปชมงานเกษตรแห่งชาติ ประจำปี 2563 ก็สามารรถชมอีกครั้งในการจัดงานเกษตรแห่งชาติ ครั้งที่ 60 ในปี 2564 โดยมหาวิทยาลัยที่ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดงานวันเกษตรกรแห่งชาติ ประจำปี 2564 ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ■

แนวทางการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเกษตร ในปีงบประมาณ 2563 และนโยบายเร่งด่วน

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

“หากพี่น้องเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสาร
ทั้งในเชิงรุกและเชิงรับอย่างทันที่
ก็จะทำให้เกิดความสะดวกและประโยชน์
สูงสุดกับตัวของเกษตรกร

”

DOAE

การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ในปีงบประมาณ 2563 ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาลและของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการช่วยเหลือดูแลและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะนโยบาย “การตลาดนำการเกษตร” ซึ่งต้องบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง จนถึงปลายทาง นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรในระดับรากฐาน ด้วยการส่งเสริมการผลิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยในปีงบประมาณ 2563 กรมส่งเสริมการเกษตรจะมุ่งเน้นการดำเนินงานใน 6 ประเด็นหลัก ได้แก่

- 1) ขยายผลโครงการพระราชดำริให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและสืบสานศาสตร์พระราชา
- 2) บริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยยึดหลักการตลาดนำการเกษตรและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร
- 3) พัฒนาองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรรุ่นใหม่
- 4) สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายและบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน
- 5) ช่วยเหลือดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร
- 6) พัฒนาองค์กร ระบบการทำงาน และบุคลากรกรมส่งเสริมการเกษตร

“

นอกจากนี้ยังต้องทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาว่า เมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าไปร่วมดำเนินงานกับศูนย์ต่างๆ เหล่านั้นแล้ว ส่งผลอย่างไร สนับสนุนงานของศูนย์ฯ อย่างไรบ้าง ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

”

นางกุลฤดี พัฒนะอิ่ม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ด้านบริหาร

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร โดยแบ่งออกเป็น 2 มิติ คือ

มิติของงาน ได้แก่ งานตามโครงการพระราชดำริต่างๆ โดยอาศัยกลไกของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง 6 ศูนย์ ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรจะต้องสามารถแนะนำเกษตรกรทั้งที่อยู่ภายในพื้นที่ของศูนย์ฯ และใกล้เคียง ให้มีความรู้ในเรื่องของการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้น โดยได้ให้

ความสำคัญกับงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริเป็นอันดับแรก ดังนั้นเจ้าหน้าที่จะต้องมีการศึกษาว่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริแต่ละแห่งที่รับผิดชอบอยู่นั้น มีความสอดคล้องกับแนวทางพระราชดำรินั้นด้านใด นำไปสู่การวางแผนส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินงานภายในศูนย์นั้นๆ อย่างไร

นอกจากนี้ยังต้องทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา เมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าไปร่วมดำเนินงานกับศูนย์ต่างๆ เหล่านั้นแล้ว ส่งผลอย่างไร สนับสนุนงานของศูนย์ฯ อย่างไรบ้าง ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพต้องให้ความสำคัญเป็น

อย่างมาก ให้มีการติดตามผลจากเกษตรกรว่าหลังจากที่ได้รับความรู้จากกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ได้มีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติตามหรือไม่ และส่งผลให้มีรายได้ความเป็นอยู่ หรือปรับปรุงอาชีพเกษตรกรได้มากน้อยเพียงใด

งานของกรมส่งเสริมการเกษตรอีกส่วนหนึ่ง คืองานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบมี 3 งานหลัก ได้แก่

- 1) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- 2) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

นายชาติ บุญภาค
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ด้านพัฒนาเกษตรกร

นายทวี มาสขาว
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ด้านส่งเสริมการผลิต

นายอชวิชัยชาญ เลี้ยงประยูร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ด้านถ่ายทอดเทคโนโลยี

จำนวน 882 ศูนย์รวมทั้งศูนย์เครือข่าย

3) โครงการการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer รวมทั้งการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรต่างๆ เช่น กลุ่มเกษตรกร Young Smart farmer กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเคหะกิจการเกษตร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ซึ่งกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ล้วนเกิดจากการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรทั้งสิ้น โดยในปี 2563 นี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะยังคงสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของทุกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำปัญหาและอุปสรรคมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนากลุ่มเหล่านี้ต่อไป

มิติของสินค้า จากนโยบาย “การตลาดนำการเกษตร” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบายนี้โดยใช้กลไกของกลุ่มต่างๆ ที่กรมฯ สนับสนุน เช่น กลุ่มเกษตรกร, Smart Farmer, Young Smart Farmer, กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีเป็นจำนวนมากทั่วประเทศ นับเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพสูง หากได้รับการส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินกิจกรรมแล้ว จะสามารถช่วยงานด้านการพัฒนาการเกษตรของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะต้องสนับสนุนให้ความรู้กลุ่มต่างๆ เช่น การจัดการสินค้า การเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยวิธีการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ รวมทั้ง

ช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าตลาด ไปยังตลาดภายในชุมชน ห้างค้าปลีกภายในท้องถิ่น หรือในซูเปอร์มาร์เก็ตใหญ่ไม่ว่าจะเป็นต่างจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร โดยในปัจจุบันมีการเจรจากับผู้ให้บริการตลาดออนไลน์ในการนำสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเข้าไปจำหน่ายในตลาดออนไลน์ต่อไป

ช่วยเหลือดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร

จากหนึ่งในพันธกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ถูกหยิบยกนำมาเป็นแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญอีกด้าน นั่นคือการช่วยเหลือดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร ซึ่งครอบคลุมการบริการให้ความรู้ต่างๆ ในทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมไปถึงการประสานหน่วยงานกับหน่วยงานอื่น โดยในปัจจุบันพันธกิจนี้มีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารที่มีการส่งต่ออย่างรวดเร็ว ดังนั้นหากพี่น้องเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งในเชิงรุกและเชิงรับอย่างทันท่วงที ก็จะทำให้เกิดความสะดวกและประโยชน์สูงสุดกับตัวของเกษตรกร เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ที่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองผ่านแอปพลิเคชัน Farmbook บน Smartphone ของเกษตรกร โดยที่ไม่ต้องเดินทางไปสำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด ซึ่งเป็นช่องทางในการอำนวยความสะดวกให้กับพี่น้องเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

นโยบายเร่งด่วน แก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตร

จากสถานการณ์ภัยแล้งในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2563 ซึ่งคาดการณ์ว่าสถานการณ์อาจทวีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากฤดูฝนที่ผ่านมามีฝนตกน้อยกว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละ 12 จึงทำให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติมีน้อย ประกอบกับปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 4 มี.ค. 2563) ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำมีเพียงร้อยละ 55 ซึ่งเป็นน้ำใช้การได้เพียงร้อยละ 22 ทำให้พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ พื้นที่ปลูกไม้ผลนอกเขตชลประทานมีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำใน 30 จังหวัด พื้นที่ประมาณ 3.7 แสนไร่ รวมถึงพื้นที่การเกษตรอื่นๆ อาจได้รับผลกระทบให้เกิดความเสียหายเช่นกัน นอกจากนี้กรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดการณ์ว่าอาจจะเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2563 จึงต้องมีการติดตามเฝ้าระวังในการใช้น้ำอย่างใกล้ชิด รวมทั้งป้องกันแก้ไขปัญหาลักษณะที่อาจจะเกิดขึ้น

จากสถานการณ์ดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งการให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินมาตรการเตรียมพร้อมรับมือภัยแล้ง ทั้งนี้ ที่ผ่านมารกรมฯ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการเตรียมพร้อมรับมือภัยแล้งมาระยะหนึ่งแล้ว ทั้งการติดตามสถานการณ์ภูมิอากาศ น้ำ การแจ้งเตือนภัยสถานการณ์ให้เกษตรกรทราบล่วงหน้า เพื่อเตรียมพร้อมสำรองแหล่งน้ำในพื้นที่เพาะปลูก การจัดทำข้อมูล

สถานการณ์พื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่เสียหาย การให้บริการปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ให้เป็นปัจจุบัน การออกมาตรการรองรับ สถานการณ์ภัยแล้ง 8 มาตรการของกรมฯ ได้แก่ การเฝ้าระวังน้ำเค็มรุกพื้นที่สวน, รมรงค์ประชาสัมพันธ์ “เกษตรร่วมใจ รับมือภัยแล้ง ปี 2563”, ส่งเสริมการ ปลูกพืชใช้น้ำน้อย, การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หลังฤดูทำนา, ส่งเสริมปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง, บูรณาการความร่วมมือในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการสร้างรายได้แก่เกษตรกร, การจัดกิจกรรมงานวันสาธิตและถ่ายทอด เทคโนโลยี และการให้บริการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่ นอกจากนี้ยังได้จัดตั้ง ศูนย์ติดตาม และแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตร ปี 2563 ขึ้น ทั้งในระดับกรม เขต และ จังหวัด เพื่อติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การสร้างการรับรู้ในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ รวมทั้งการปฏิบัติดูแลรักษาพืชอย่างถูกวิธี การเฝ้าระวังและรวบรวมข้อมูลพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบและสรุปผลการรายงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและเตรียมความพร้อม ช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเร่งด่วน

สำหรับการดำเนินงานในพื้นที่ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหา เพื่อการเกษตรผ่าน กลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบาย สำคัญและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ระดับจังหวัด (CoO) และระดับอำเภอ (OT) รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรกรณี ประสบภัยพิบัติด้วย

ความคาดหวังในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร

ในปี พ.ศ. 2563 ลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร จะเน้นภารกิจงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ การตลาด ให้กับพี่น้องเกษตรกร และการให้บริการ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องทำความเข้าใจกับพี่น้องเกษตรกรว่า หน่วยงานของ กรมส่งเสริมการเกษตรมีความแตกต่าง จากหน่วยงานอื่น ซึ่งมีทั้งเจ้าหน้าที่ ส่วนกลางตามกอง/สำนักต่างๆ ในกรมฯ มีเจ้าหน้าที่ส่วนกลางประจำอยู่ที่สำนักงาน ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรและศูนย์ ปฏิบัติการทั่วทุกพื้นที่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ส่วนภูมิภาคที่ประจำอยู่ที่สำนักงานเกษตร จังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ดังนั้น การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ในส่วนกลาง กับเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค จึงมีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง ต้องมีการทำความเข้าใจ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้องและ มีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้เกิดการ ขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งประเด็นการให้บริการขึ้นทะเบียน เกษตรกร ขอให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการอย่าง เร่งด่วน โดยข้อมูลจะต้องครบถ้วน เพื่อ ไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง เช่น หากเกิด ภัยพิบัติ พี่น้องเกษตรกรอาจจะไม่ได้รับ การเยียวยาตามสิทธิ์ และที่สำคัญคือ ต้องคอยเฝ้าระวังเรื่องของภัยพิบัติต่างๆ รวมทั้งสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การบริการเกษตรกรอย่าง มีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั่นเอง ■

จังหวัดระยองเปิดเกมรุก

เกษตรก้าวหน้า ท่องเที่ยวเกษตรก้าวไกล

กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร
จังหวัดระยอง

มอบใบประกาศนียบัตร
แก่เกษตรกรดีเด่น

พิธีเปิดงานโครงการคลินิกเคลื่อนที่
เฉลิมพระเกียรติ

นายสุรศักดิ์ เจริญศิริโชติ
ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง

ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดระยองที่ว่า “เมืองนวัตกรรมก้าวหน้า พัฒนาอย่างสมดุล บนพื้นฐานความพอเพียง” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ สมดุล การจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมยั่งยืน สร้างคุณภาพชีวิตประชาชนที่ดั่งบนฐานเศรษฐกิจพอเพียงยกระดับการส่งเสริมการค้าการลงทุน และพัฒนาเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง

นายสุรศักดิ์ เจริญศิริโชติ ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง กล่าวว่า จังหวัดระยอง มีศักยภาพทั้งด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และด้านอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังเป็นเมืองศูนย์กลางการพัฒนาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร จึงถือเป็นโอกาสอันดีที่จังหวัดได้เล็งเห็นความสำคัญ และมุ่งเน้นการพัฒนา โดยเฉพาะการเป็นเมืองผลไม้ เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ขนุน ลำไย เป็นต้น ซึ่งสามารถผลิตออกมาสู่ตลาดทั้งภายในประเทศและตลาดต่างประเทศได้อย่างน่าภาคภูมิใจ สามารถทำรายได้ให้จังหวัดปีละหลายพันล้านบาท

จังหวัดระยองมีเป้าหมายในการพัฒนาทางด้านการเกษตร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

เช่น สับปะรด “ทองระยอง” สิ่งซึ่งทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) ของจังหวัดระยอง เป็นสับปะรดสายพันธุ์ควีน (Queen) รูปผลทรงกระบอกตามผลใหญ่ ร่องตาตื้น เปลือกบาง เมื่อผลแก่จัดจะมีสีเหลืองทองทั้งผล เนื้อสีเหลืองเข้ม สม่่าเสมอตลอดผล เนื้อแน่น แห้ง กรอบไม่ฉ่ำน้ำ รสชาติหวานอมเปรี้ยว มีกลิ่นหอมรับประทานแล้วไม่ก่ดลิ้น ทุเรียนหมอนทองซึ่งเกษตรกรสามารถผลิตออกมาได้คุณภาพที่ดีเยี่ยม เนื้อเหนียว แห้ง หวาน ทานอร่อยและได้รับการรับรอง GAP จากกรมวิชาการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ทุเรียนที่ออกมาขายได้ในราคาที่สูงเมื่อเทียบกับทุเรียนในภาคอื่นๆ เพราะมีผลผลิตออกสู่ตลาดก่อนขณะนี้จังหวัดระยองกำลังดำเนินการขอ GI จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ อีกพืชหนึ่ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเงาะ มังคุด ลองกอง และผลไม้อื่นๆ อีกด้วย

งานรณรงค์การบริโภคสินค้าเกษตร
โรงแรมสตาร์ อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง

งานรณรงค์บริโภคสินค้าเกษตร
การเชื่อมโยงเครือข่ายและ
สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

ประชุมเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตร
จังหวัดระยอง

นายนิพนธ์ สุทธะอาด
เกษตรจังหวัดระยอง

โดยจังหวัดได้มอบหมายให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ การร่วมกันเรียนรู้เทคนิควิชาการใหม่ๆ ในการพัฒนาคุณภาพผลไม้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาผลผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน GAP การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การแปรรูป และการจัดตลาดในรูปแบบต่างๆ

สำหรับฤดูกาลเพาะปลูกปี 2563 ได้มุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จในการผลิตทุเรียนคุณภาพให้มากขึ้น ตั้งแต่การผสมดอกทุเรียน การจดบันทึกช่วงเวลาที่ดีของดอกบาน การให้ปุ๋ย ให้น้ำ การป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี การเก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและเหมาะสมแก่การขนส่ง การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ เพื่อส่งเสริมการขายในเชิงรุก เป็นต้น

การดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ นอกจากจะช่วยเกษตรกรให้มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลงตามนโยบายของรัฐบาลแล้ว ยังจะสามารถพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น และเกษตรกรสามารถขายได้ในราคาที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขายเองที่สวนในรูปแบบของกรท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตลาดผลไม้ชุมชนขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ขายให้กับผู้บริโภคโดยตรง ตลาดออนไลน์ ขายส่งออก หรือการนำสินค้ากระจายออกนอกพื้นที่ โดยเกษตรกรเองในนาม “นักรถตลาดชุมชน” ซึ่งทุกช่องทางการตลาดจะมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐคอยเป็นที่ปรึกษา ประสานงาน และสนับสนุนในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะสินค้าจากสวนที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP แล้วจะได้สนับสนุนสติ๊กเกอร์ QR Code เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค เป็นข้อมูลรับรองแหล่งผลิต และการตรวจสอบย้อนกลับอีกด้วย นอกจากการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพแล้ว การตรวจรับรองสถานประกอบการโรงคัดแยก

หรือล้าง ก็จะต้องได้รับรองมาตรฐาน GMP อีกด้วย ซึ่งจะต้องเร่งสร้างความเข้าใจ และดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพราะประเทศคู่ค้าหลายประเทศเริ่มมีข้อกำหนดในเรื่องมาตรฐานการผลิต และมาตรฐานโรงคัดแยกเข้มข้นขึ้น

นายนิพนธ์ สุทธะอาด เกษตรจังหวัดระยอง ได้กล่าวเพิ่มเติมในประเด็นของการบริหารจัดการสวนเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรว่า จังหวัดระยองมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเกษตรสูงมาก เนื่องจากเกษตรกรมีความตื่นตัวในการบริหารจัดการสวนผลไม้ที่ได้คุณภาพ และมีความได้เปรียบในหลายด้าน ทั้งอยู่ใกล้เมืองหลวง การคมนาคมสะดวก เศรษฐกิจของจังหวัดดี มีกำลังซื้อสูง ภาคอุตสาหกรรมมีมาก การขายผลไม้โดยตรงระหว่างกลุ่มผู้ผลิตกับพนักงานบริษัทต่างๆ เป็นช่องทางการตลาดที่ไม่ควรมองข้าม ส่วนการดำเนินการตลาดในรูปแบบท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจัดได้ว่าเป็นตลาดเพียงรูปแบบเดียวที่เกษตรกรสามารถควบคุมและทำตลาดได้เอง สามารถกำหนดราคาขายได้เอง ขายอยู่กับสวนกับบ้านโดยไม่ต้องเสียค่าขนส่ง และเมื่อลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนสามารถขายสินค้าชุมชนประเภทอื่นนอกเหนือจากผลไม้ได้อีกด้วย เป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้มีส่วนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนแหล่งท่องเที่ยวเกษตรไว้กับสำนักงานเกษตรจังหวัดระยองทั้งหมด 77 สวน และได้มีการประชุมหารือกันเพื่อจัดตั้งเป็น “สมาคมท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสุขภาพโดยชุมชนจังหวัดระยอง” คาดว่าอีกไม่นานคงจะดำเนินการได้แล้วเสร็จ

ส่วนการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ เช่น ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นต้น จะหนุนเสริมเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี ทำให้เกิดพลังในการบริหารจัดการเชื่อมโยงเครือข่าย การต่อรองการพัฒนาไปสู่มาตรฐานการท่องเที่ยว การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรที่หลากหลายในมาตรฐานเดียว การขยายผลไปสู่เกษตรกร

กิจกรรมชุมชนเกษตรตำบลบ้าน ขยายเครือข่ายโทรโดเดอร์มา

รายอื่นที่สนใจแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งจะ ช่วยลดปัญหาการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว สินค้าไม่พอบริการนักท่องเที่ยว สินค้า ล้นตลาด ฯลฯ โดยในปีการผลิตนี้คาดว่าจะ มีสวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่ต่ำกว่า 100 สวน สามารถสร้างความ ประทับใจให้กับผู้บริโภค และสร้างรายได้ เพิ่มจำนวนมหาศาลให้กับเกษตรกรใน จังหวัดระยองอย่างแน่นอน

การพัฒนาการเกษตรในภาพรวม ของจังหวัด เกษตรจังหวัดระยองกล่าว เพิ่มเต็มว่า จะต้องเน้นการใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยีก้าวหน้าให้มากขึ้น ตามนโยบาย ของผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งระบบการให้น้ำ อัจฉริยะ การควบคุมโรคแมลง เทคโนโลยี หลังการเก็บเกี่ยวด้วยการนำเทคโนโลยี เครื่องผลิตแก๊สไอโซน ควบคุมคุณภาพ ผักผลไม้ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การขนส่ง และการเพิ่มช่องทางการตลาดที่หลากหลาย

มากขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมการสร้าง อาชีพเกษตรกรก้าวหน้า โดยการพัฒนา Smart Farmer (SF) และ Young Smart Farmer (YSF) มุ่งผลิตสินค้าอาหาร ปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ การเพิ่ม กำลังการผลิตสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์ สินค้าแปรรูป ที่ได้ทั้งปริมาณ และคุณภาพ รองรับการพัฒนาไปสู่จังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และการเป็นเขต EEC นอกจากนี้ยังจะต้องสร้างอาชีพเสริม ให้กับเกษตรกรรายย่อยในสวนผลไม้ สวนยางพารา และพื้นที่ว่างเปล่า โดย การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เล็ก เป็ด ไก่ การเลี้ยงไส้เดือน การเลี้ยงผึ้ง/ชันโรง ช่วยผสมเกสร การปลูกพืชร่วม พืชแซม เช่น ผักเหียง ผักกูด สละ กระจวาน พริกไทย ไม้ตัดดอก ไม้ตัดใบ พืชสมุนไพร หลากหลายชนิดที่สามารถปลูกร่วมกันได้ ในสวนผลไม้หรือสวนยางพารา เป็นต้น

ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน เกษตรกรอำเภอวังจันทร์

ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง เยี่ยมชมบูธ จำหน่ายผักปลอดภัยของอำเภอเวหาชะเมา

มอบเครื่องผลิตไอโซนให้แก่เกษตรกร

อบรมเชิงปฏิบัติการการติดตั้ง ระบบเกษตรอัจฉริยะ

ภายใต้แนวคิด “เพิ่มพื้นที่ทำกินโดยไม่ เพิ่มโอนด” และสร้างความมั่นคงทางด้าน อาหาร และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง

การพัฒนาการผลิตของเกษตรกร หัวก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง การส่งเสริม อย่างจริงจังของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งโอกาสทางการตลาดที่จะเข้ามา จากนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ นักการค้า การลงทุนที่หลั่งไหลกันเข้ามาอีกมากมาย มหาศาล ดังนั้น เขต EEC คือโอกาสทอง ของพี่น้องเกษตรกรชาวระยองแน่นอน ครับ... ■

แนะนำ 2 รองอธิบดีฯ ใหม่

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นายทวิ มาสขาว และนายอาชวีชัยชาญ เลี้ยงประยูร เป็น รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรนั้น จึงขอแนะนำประวัติ และผลงานที่สำคัญของรองอธิบดีฯ ทั้ง 2 ท่านมาให้ได้ รู้จักกัน ดังนี้

นายทวิ มาสขาว

ด้านการศึกษา :

- พ.ศ. 2540 • สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(ส่งเสริมการเกษตร) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พ.ศ. 2531 • สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตรเกษตรศาสตรบัณฑิต
(ส่งเสริมการเกษตร) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญ :

- พ.ศ. 2561 ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1
จังหวัดชัยนาท
- พ.ศ. 2559 – 2561 เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
- พ.ศ. 2557 – 2559 เกษตรจังหวัดศรีสะเกษ
- พ.ศ. 2554 – 2557 เกษตรจังหวัดสระบุรี

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา :

1. รางวัลการประกวดสำนักงานเกษตรจังหวัดดีเด่น ระดับประเทศ
ปี พ.ศ. 2554 จังหวัดสระบุรี
2. รางวัลการประกวดแปลงใหญ่ระดับประเทศ ปี พ.ศ. 2559
3. รางวัลข้าราชการดีเด่น จังหวัดอุบลราชธานี

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

- ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
- เหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

นายอวิชาชัยชาญ เลี้ยงประยูร

ด้านการศึกษา :

- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (รุ่นที่ 1)
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตรส่งเสริมและสหกรณ์บัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญ :

- พ.ศ. 2561 ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 2
จังหวัดราชบุรี
- พ.ศ. 2560 เกษตรจังหวัดพิษณุโลก
- พ.ศ. 2557 เกษตรจังหวัดจันทบุรี

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา :

- รางวัลดีเด่นหลักสูตรนักบริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นบส.กษ. 1)
- รางวัลการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study : IS) ดีเด่น (The Best IS Report) หัวข้อ การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร
- รางวัลการจัดเวทีวิชาการแบบ World Café “รางวัลสร้างสรรค์ดีเด่น” หรือ “ร้านกาแฟสร้างสรรค์” หัวข้อรายงานการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อความยั่งยืนของชุมชน
- รางวัล”วิทยากรดีเด่น”หรือ”เจ้าของร้านดีเด่น” เวทีวิชาการแบบ World Café รางวัลชนะเลิศ จากร้านกาแฟพักผ่อนสบาย
- การบริหารจัดการสินค้าเกษตร (ผลไม้) ร่วมกับคณะเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จัดทำแนวทางการบริหารจัดการผลไม้เศรษฐกิจหลักของจังหวัดและของประเทศ 4 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง พื้นที่มากกว่า 500,000 ไร่ ผลผลิตมากกว่า 500,000 ตัน/ปี มูลค่ามากกว่า 2 หมื่นล้านบาท/ปี สร้างรายได้ให้แก่ชาวสวนผลไม้มีรายได้เป็นอันดับ 1 ของประเทศ ซึ่งนำมาเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอื่น ๆ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

- ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
- ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)

คุณประยงค์ วงษ์สกุล
ประธานวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูม

มะเขือเทศเงินล้าน วิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูม

“ กลยุทธ์ทางการตลาด
ทางกลุ่มใช้หลักการ
“ตลาดนำการผลิต”
เมื่อเปิดตลาดได้แล้ว
จึงกลับมาวางแผนการปลูก
ให้กับบรรดาสมาชิก

คุณประยงค์ วงษ์สกุล ประธานวิสาหกิจชุมชน ตำบลดอนตูมเล่าว่า ย้อนเวลาไปเมื่อเกือบ 20 ปี เกษตรกรในตำบลดอนตูม ประกอบอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษ และปลูกกระเจี๊ยบเขียว แต่ประสบปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอในการเลี้ยงครอบครัว เกษตรกรจึงหันมาปลูกมะเขือเทศเชอร์รี่ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่ามะเขือเทศราชินี โดยได้รับการส่งเสริมด้านเมล็ดพันธุ์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สำหรับการปลูกมะเขือเทศราชินีในระยะเริ่มแรกให้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพราคาสูง แต่เนื่องจากมะเขือเทศราชินีเป็นพันธุ์ที่ให้ผลดกมากเมื่อเกษตรกรปลูกมากขึ้นจึงทำให้ผลผลิตล้นตลาด ขายได้ราคาไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต หรือบางช่วงฤดูกาลเกิดภัยพิบัติผลผลิตเสียหายจากฝนตกต่อเนื่องและภัยแล้ง ไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตสดได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2548 จึงได้ร่วมคิดแก้ไขปัญหากัน โดยได้นำมะเขือเทศที่ล้นตลาดมาแปรรูปเพื่อลดความเสียหาย เป็นมะเขือเทศราชินีแช่อิ่มอบแห้ง และมะเขือเทศราชินีอบแห้งสามารถและเมื่อรัฐบาลประกาศให้ใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พ.ศ. 2548 เกษตรกรตำบลดอนตูม จึงยื่นขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตรและได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2548 เป็นวิสาหกิจชุมชนดอนตูม ตั้งอยู่ที่ 110 หมู่ 6 ตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยสมาชิก 104 คน หลังจากจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนทำให้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนา ด้านการผลิตและการตลาด ทั้งมะเขือเทศผลสดและมะเขือเทศแปรรูป จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่างๆ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายมีทั้งแบบผลสดและผลิตภัณฑ์แปรรูป ภายใต้ตราสัญลักษณ์ “แม่จอย” ได้แก่ มะเขือเทศราชินี แช่ขมอบแห้ง มี 3 รสชาติ ได้แก่ รสดั้งเดิม สามรส และรสบ๊วย ราคาขาย 1 กิโลกรัม ราคา 350 บาท ขนาด 40 กรัม ราคา 20 บาท โดยกระบวนการแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนจะดำเนินการคัดแยกผลผลิตคุณภาพดีสำหรับการจำหน่ายผลสด ส่วนผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดก็จะนำมาแปรรูปในอาคารที่สะอาดได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP ตามกระบวนการผลิต นอกจากนั้นวิสาหกิจชุมชนดอนตูมยังได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และบรรจุภัณฑ์ คือ น้ำมะเขือเทศสกัดเข้มข้น (TOMA Drink by Maechuy) จากการได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานการผลิตสินค้า OTOP เกษตรแปรรูป ปี 2562 ของกรมส่งเสริมการเกษตร

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนตูมกล่าวถึงกลยุทธ์ทางการตลาดว่า ทางกลุ่มใช้หลักการ “ตลาดนำการผลิต” เมื่อเปิดตลาดได้แล้ว จึงกลับมาวางแผนการปลูกให้กับบรรดาสมาชิกบนพื้นที่กว่า 500 ไร่ โดยเริ่มต้นจากการไปทำตลาดในทั่วประเทศของประเทศไทย ด้วยการออกร้านงานแสดงสินค้าของภาครัฐแบบทั่วประเทศ จนทำให้ผู้คนทุกภาครู้จักมะเขือเทศราชินี การประชาสัมพันธ์จะเน้นที่การผลิตของดีมีคุณภาพเนื่องจากการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุด คือ ปากต่อปาก เป็นการเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จากการออกร้าน ทางอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายมีทั้งแบบผลสดและผลิตภัณฑ์แปรรูป ภายใต้ตราสัญลักษณ์ “แม่จอย” มีวางจำหน่ายทั่วประเทศทั้งในร้านสะดวกซื้อ ตลาดค้าส่งผักผลไม้ รวมถึงห้างสรรพสินค้าชื่อดัง และทางกลุ่มยังมีการวางแผนว่าจะขยายตลาดไปยังต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ จากการวางแผนร่วมกันของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทำให้กลุ่มมีรายได้จากการขายผลผลิตเป็นมูลค่ากว่า 17 ล้านบาทต่อปี ทั้งยังก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และทำให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น สนใจผลิตภัณฑ์สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณประยงค์ วงษ์สกุล หมายเลขโทรศัพท์ 08 6160 1393 ■

ข่าว DOAE

เรียบเรียง : สุรนนท์ หล้าริ้ว สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ข้อมูล-ภาพ : กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กลุ่มโสตทัศนูปกรณ์ สำนักงานเลขานุการกรม

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2563 นายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ครั้งที่ 2/2563 ณ ห้องประชุม 7 กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลให้ไม่สามารถส่งออกผลไม้ไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ โดยเฉพาะทุเรียน มังคุด และเงาะ ซึ่งมีส่วนต่างของผลผลิตที่ส่งออกไม่ได้ครบตามภาวะปกติรวมทั้งสิ้น 84,275 ตัน ทั้งนี้ ได้กำหนดมาตรการหลัก ได้แก่ มาตรการช่วยเหลือในการกระจายและควบคุมคุณภาพสินค้าเกษตร และมาตรการช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ ซึ่งในแต่ละมาตรการจะมีโครงการย่อยในการดำเนินการ

วันที่ 5 มีนาคม 2563 นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานในงานแปลงข้าว “เกษตรกรแปลงใหญ่ เพื่อเกษตรกรไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ภายใต้โครงการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารงานส่งเสริมการเกษตร ปี 2563 ณ แปลงใหญ่มะม่วงโชคอนันต์ ตำบลน้ำชุม อำเภอสรีนคร จังหวัดสุโขทัย จัดโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ซึ่งการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ใน 17 จังหวัดภาคเหนือ มีทั้งหมด 812 แปลง ได้รับการสนับสนุนจากโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดสุโขทัย ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ได้อนุมัติสินเชื่อ จำนวน 6 แปลง วงเงิน 50,000,000 บาท

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2563 นางกุลฤดี พัฒนะอิ่ม รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมประชุมผ่านระบบ Web Conference ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการ (OR) กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีมาตรการรองรับสถานการณ์ โดยดูแลเจ้าหน้าที่ อาคารสถานที่ให้เข้มงวดมากขึ้น เตรียมรับมือสินค้าเกษตรที่จะออกสู่ตลาดในฤดูกาลนี้ และแผนการผลิตสำหรับฤดูกาลต่อไป รวมทั้งการมีช่องทางจำหน่ายออนไลน์ให้ผู้บริโภคเข้าถึงแหล่งซื้อสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพจากเกษตรกร และเตรียมจัดอบรมอาชีพด้านการเกษตรออนไลน์

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563 นายชาติ บุญนาค รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานพิธีเปิดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ณ โรงเรียนคลองปึกหลัก เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้บริการความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่อย่างทั่วถึง เป็นการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งมอบนโยบายแก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่อีกด้วย

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2563 นายวิมาลชาว รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานการประชุมคณะทำงานด้านการตลาดผลผลิตทางการเกษตร ณ ห้องประชุม 5 กรมส่งเสริมการเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการสนับสนุนด้านการตลาดผลผลิตทางการเกษตร ร่วมกับโครงการสุขสยาม ณ ไอคอนสยาม และสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย เพื่อกระจายผลผลิตทางการเกษตรไปสู่ผู้บริโภคเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรในการเข้าถึงช่องทางการตลาดที่ผู้ซื้อมีกำลังซื้อสูง ทำให้มีรายได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้ผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพสู่ตลาด

เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 นายอาชวีชัยชาญ เลี้ยงประยูร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานการประชุมศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตร ปี 2563 กรมส่งเสริมการเกษตร ณ ห้องประชุม 4/1 กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง ผลการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ ระดับกรม ระดับเขต ระดับจังหวัด ประเด็นการควบคุมติดตามผลการจัดตั้งศูนย์ฯ การรวบรวม รายงานข้อมูล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลทางวิชาการเพื่อประกอบการจัดทำคำแนะนำสร้างการรับรู้ การประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรทราบต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตร เดินหน้าศึกษารูปแบบการส่งเสริมฯ เพื่อลดสารเคมีพืชผักและไม้ผล

ตอนที่
1

การส่งเสริมการเกษตรแบบไหนถึงจะช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในผักและผลไม้ ??? เกษตรกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาการขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้องและปลอดภัยตามคำแนะนำ ซึ่งทำให้ผู้บริโภคไม่มั่นใจในผลผลิตทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตรตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร จึงดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อลดการใช้สารเคมีของเกษตรกรโดยกระบวนการมีส่วนร่วมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ภายใต้ทุนสนับสนุนงานวิจัยจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เพื่อหารูปแบบการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการลดการใช้สารเคมีของพื้นที่เป้าหมาย 4 แห่ง คือ 1) มะม่วง ดำเนินการในเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 2) พริก ดำเนินการในกลุ่มส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ และศพก. อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน 3) พริก ดำเนินการในกลุ่มส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ และศพก. อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ และ 4) ผัก ดำเนินการในกลุ่มส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ผัก อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม

การดำเนินการโครงการวิจัยดังกล่าวเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research :PAR) โดยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการวิจัย ตั้งแต่การรวมคน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมติดตาม และร่วมรับผลจากการดำเนินงาน ซึ่งมีขั้นตอนและกระบวนการทำงานที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สามารถนำไปใช้ในการทำงานโดยใช้ ศพก.และแปลงใหญ่เป็นกลไกได้

ผลการศึกษาารูปแบบการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อลดการใช้สารเคมีโดยกระบวนการมีส่วนร่วมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ได้แนวทางการลดการใช้สารเคมีจากการสร้าง *ทีมเรียนรู้* เพื่อสนับสนุนตามบทบาท ความรับผิดชอบ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อค้นหา *โจทย์วิจัยที่แท้จริง* ของชุมชนเพื่อออกแบบ*การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม*ที่เน้นการปฏิบัติจริง สร้าง *ความตระหนัก* ในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งทดสอบ *เทคโนโลยีที่เหมาะสม* สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ดำเนินการด้วยรูปแบบตามระบบส่งเสริมการเกษตร T & V system 5 องค์ประกอบ คือ

1) การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Training) ด้วยการพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และมั่นใจในข้อมูลวิชาการพร้อมที่จะเป็นวิทยากรกระบวนการในการจัดเวทีเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้วยวิธีการบรรยาย สาธิต การฝึกปฏิบัติ การศึกษาดูงาน และแปลงทดสอบเทคโนโลยี

2) การเยี่ยมเยียน (Visiting) โดยเจ้าหน้าที่วางแผนการจัดเวทีชุมชน 5 ครั้ง คือ เวที 1 วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต เวที 2 วิเคราะห์สถานการณ์การตลาดและเชื่อมโยงการตลาด เวที 3 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดศัตรูพืช เวที 4 การถ่ายทอดความรู้การตรวจสอบย้อนกลับ และเวที 5 สรุปผลและคืนข้อมูลสู่ชุมชน

3) การสนับสนุน (Supporting) เป็นการบูรณาการการทำงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภายนอกในรูปแบบสหวิทยาการ โดยสนับสนุนในรูปแบบของวิทยากร องค์ความรู้ และปัจจัยการผลิต

4) การนิเทศงาน (Supervision) เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กรม เขต จังหวัด สร้างความเข้าใจและเป็นทีปรึกษาให้กับทีมงานระดับอำเภอ เพื่อติดตาม นิเทศการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน โดยมีการนิเทศงานเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง/พื้นที่

5) การจัดการข้อมูล (Data Management) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลคน พื้นที่ สินค้า เพื่อให้ได้ปัญหา ความต้องการของพื้นที่ ในการวางแผนและการออกแบบกิจกรรมที่แก้ปัญหาของพื้นที่เพื่อลดการใช้สารเคมี รวมถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการสรุปผลการวิจัย เพื่อนำไปขยายผลในพื้นที่ที่สนใจในการลดการใช้สารเคมีต่อไป

ในฉบับหน้าจะมาเจาะลึกกรณีศึกษาพื้นที่เป้าหมายการผลิตมะม่วงมะม่วงแบบปลอดภัย ซึ่งมีวิธีเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมอย่างไรถึงสามารถสร้างแรงสนับสนุนให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สารเคมีทางการเกษตรได้อย่างมีนัยยะ ■

เกษตรเช็ดอิน

เรียงเรียง : กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน
กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

21

เกษตรที่สูงกาญจนบุรี

ศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร สู่การเป็นต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

“การท่องเที่ยวเชิงเกษตร” เป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มาเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ศึกษาหาความรู้ และเปิดประสบการณ์ในด้านการเกษตร รวมถึงได้สัมผัสบรรยากาศที่สวยงามของชุมชน ทั้งนี้ เกษตรกรและชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตัวเอง และมีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนให้มีความยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรและชุมชน

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงมีการส่งเสริมและพัฒนา “ศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร” ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเป็นต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับวิสาหกิจชุมชนและบุคคลทั่วไป ได้เรียนรู้การบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม เกิดเป็นการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทั้งของเกษตรกรและชุมชนในอนาคตได้ คอแลมน์ เกษตรเช็ดอิน จึงขอแนะนำ “ศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร” ที่มีการบริหารจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจ ดังนี้

AGRO TOURIST

ตอนที่ 1

1 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี (เกษตรที่สูง) อำเภอสังขละบุรี

กิจกรรมที่น่าสนใจ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรผสมผสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ชมแปลงเรียนรู้ต่างๆ เช่น แปลงไม้ดอกเมืองหนาว องุ่น มัลเบอร์รี่ พริกกะเหรียง กาแฟ มีบรรยากาศที่บริสุทธิ์สดชื่น ท่ามกลางธรรมชาติของอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสอากาศหนาว และไอบหมอกได้ในเดือน พ.ย. - ก.พ. ของทุกปี รวมทั้งวิถีชีวิตของชนเผ่าต่างๆ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมถึงการเลือกซื้อสินค้าการเกษตร สินค้าแปรรูปทางการเกษตร สินค้า OTOP ของกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

2 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร อำเภอกะกุ่มแบบ กิจกรรมที่น่าสนใจ

เยี่ยมชมและเรียนรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้สายพันธุ์ต่างๆ การเพาะเมล็ดกล้วยไม้ การขยายพันธุ์พืช การเพาะต้นอ่อนพืช การปลูกผักลอยฟ้า การเพาะเห็ด การปลูกผักไร้ดิน การเลี้ยงไส้เดือน การเลี้ยงจิ้งหรีด การเลี้ยงชันโรง นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมด้านการแปรรูป การทำขนมเห็ด อาหารจากเห็ด การทำผลิตภัณฑ์จากน้ำมันตะไคร้ และที่ห้ามพลาดไม่ได้กับการสอนการร้อยมาลัยดอกกล้วยไม้ การปักดอกกล้วยไม้ ที่มีความสวยงามอย่างไทยและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

3 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัด จันทบุรี อำเภอมะขาม กิจกรรมที่น่าสนใจ นักท่องเที่ยว

มาสัมผัสได้ทุกวันทั้งที่จันทบุรี Beekeeping ชมการเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ เรียนรู้การเลี้ยงผึ้ง สัมผัสรังผึ้งตัวเป็นๆ ชิม น้ำผึ้งจากธรรมชาติ ซ้อป ผลิตภัณฑ์แปรรูปผึ้งที่ผลิตโดยกลุ่มเกษตรกร และแช่ภาพการเลี้ยงผึ้ง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่น่าสนใจ การปลูกผักในภาชนะ พุงดอกดาวกระจาย/ไม้ดอกตามรอบการผลิต และกิจกรรมเรียนรู้การเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

4 ศูนย์ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง) อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน กิจกรรมที่น่าสนใจ ที่นี้มีแปลงเรียนรู้เพื่อเป็น

ต้นแบบและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสู่เกษตรกร ประกอบด้วย การขยายพันธุ์พืช (การเพาะเมล็ด ตอนกิ่ง ตัดตา เสียบยอด และการตัดชำ) การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว รวมทั้งการแปรรูปพืชต่างๆ ได้แก่ แก้ว เสาวรส อะโวคาโด ลูกเนียง มะแขว่น และตองก้อ การปลูกผักเมืองหนาวแบบปลอดภัย เยี่ยมชมแปลงเรียนรู้ การปลูกชาจีนพันธุ์เบอร์ 12 และอยู่หลังบ้านอ่อน

5 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัด กระบี่ อำเภอเมืองกระบี่ กิจกรรมที่น่าสนใจ ชมแปลง

ดอกหน้าวัว แปลงกล้วยไม้ แปลงสับปะรดสี แปลงเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและสมุนไพร แปลงไม้ผล การปลูกเมล็ดผักงอก แปลงทดสอบสายพันธุ์องุ่น ชมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

6 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัด เชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย กิจกรรมที่น่าสนใจ

ชมแปลงรวบรวมพันธุ์กล้วยไม้ ไม้ดอกเมืองหนาว แปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกประเภทไม้หัว ได้แก่ แกลดิโอลัส ปทุมมา ว่านสี่ทิศ และแปลงรวบรวมพันธุ์รวมถึงการแปรรูปพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่หายาก

7 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัด เชียงราย (เกษตรที่สูง) สาขาดอยพ่าหม่น อำเภอเก็ท

กิจกรรมที่น่าสนใจ การชมแปลงเรียนรู้การปลูกดอกทิวลิป กล้วยไม้สกุลเข็มบีเดียม หน้าวัวฮอลแลนด์ ที่มีสีสันสวยงาม ในช่วงฤดูหนาว ชมการปลูกการขยายพันธุ์ไม้หอม โรสแมรี่ เก๊กฮวย และเรียนรู้การปลูกพืชเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง เช่น กาแฟอาราบิก้า อะโวคาโด แมคคาเดเมีย

สำหรับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร และศูนย์ขยายพันธุ์พืชของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่การเป็นต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรควบคู่กับการเรียนรู้ อีก 14 ศูนย์ สามารถติดตามได้ในฉบับหน้า ■

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์ <https://agrotourismapp.doae.go.th/> และแอปพลิเคชัน "ท่องเที่ยวเชิงเกษตร"

เกษตรกรสระแก้วยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา “ตัดอ้อยสด ลดมลพิษ”

คว้น ฝุ่นผง สิ่งแวดล้อม และยังมีผลต่อสุขภาพของพี่น้องเกษตรกรเองอีกด้วย”

»» ตัดอ้อยสดลดมลพิษ กรณีตัวอย่างที่ “สระแก้ว”

สถานการณ์ปัญหาฝุ่นและมลพิษของจังหวัดสระแก้วเป็นปัญหาใหญ่ที่หลายฝ่ายให้ความสำคัญและร่วมแก้ไขปัญหา นายประจักษ์ ประสงค์สุข เกษตรจังหวัดสระแก้ว ได้ให้ข้อมูลไว้ว่า ในอดีตจังหวัดสระแก้วมีการเผาในพื้นที่เกษตรมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีพืช 2 ชนิด ที่เกษตรกรมักจะใช้วิธีการเผา นั่นคือ ข้าวและอ้อย พื้นที่เผารวมกว่า 1 ล้านไร่ แต่หลังจากมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงผลกระทบของการเผา ซึ่งให้เห็นถึงผลดีของการหยุดเผา รวมถึงการจัดกิจกรรมการรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร ที่ทำมาแล้ว 2 ครั้ง ทำให้ทุกวันนี้ที่นี่มีการเผาพื้นที่เกษตรลดลง

หลังจากนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว ยังคงมีแผนที่จะทำการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง เร่งรณรงค์ให้เกษตรกรเห็นถึงข้อดีของการหยุดเผา เช่น โครงสร้างดินไม่ถูกทำลาย พืชเจริญเติบโตได้ดี เกิดความสมดุลของระบบนิเวศ ประชาชนไม่เสี่ยงต่อภาวะโรคระบบทางเดินหายใจ ลดแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่สำคัญราคาขายอ้อยสดสูงกว่าอ้อยเผา ประมาณ 30 - 40 บาทต่อตัน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสระแก้ว ทำการเกษตรแบบปลอดการเผาและยั่งยืน ซึ่งจะมีการขยายผลโดยใช้รูปแบบในการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ให้เกิดการรวมกลุ่มในการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือกัน มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ และขยายผลไปทุกอำเภอ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี นับเป็นปัญหาสำคัญ โดยมีสาเหตุมาจากการเผาในที่โล่งทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังส่งผลเสียต่อการเกษตรโดยตรง รัฐบาลจึงให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร เป้าหมายเพื่อการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและนำเสนอทางเลือกการนำเทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมถึงสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรที่ปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

»» รณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวในงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร-ตัดอ้อยสดลดมลพิษ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2563 ที่จังหวัดสระแก้ว ว่า “ปัญหาหมอกควันที่เป็นอยู่ สาเหตุหนึ่งเกิดจากการเผาและภาคเกษตรเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหานี้ขึ้นสำหรับการจัดกิจกรรมรณรงค์เช่นนี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการจัดขึ้นในทุกๆ ภาค จังหวัดสระแก้วถือเป็นตัวแทนของภาคตะวันออกอีกจังหวัดหนึ่ง เนื่องจากที่นี่มีกิจกรรมการปลูกอ้อยเป็นพื้นที่กว้างและที่ผ่านมาเกษตรกรมักเผาอ้อยก่อนตัดเพื่อส่งเข้าโรงงาน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ทั้งหมด

»»» “เทคโนโลยีเกษตร” ทางเลือก การเกษตรปลอดการเผา

การรณรงค์ให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบปลอดการเผา นี้ มักเกิดคำถามขึ้นในหลายแง่มุม โดยเฉพาะในประเด็น “หากไม่เผาแล้วเกษตรกรจะจัดการอย่างไร”

ที่แปลงเรียนรู้ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกอ้อยแปลงใหญ่ บ้านหนองผักหนาม หมู่ 4 ต.ตาหลิ่งใน อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่การจัดงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร-ตัดอ้อยสดลดมลพิษ ได้มีการสาธิตการนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรมาใช้เพื่อทดแทนการเผา โดยเฉพาะเกษตรกรยุคใหม่ที่มีความจำเป็นในการใช้ข้อมูลเพื่อให้เกิดความแม่นยำ ลดการสูญเสีย ลดความผิดพลาดในการทำการเกษตร การทำแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะเป็นแปลงตัวอย่างนี้ขึ้นทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและการทำการเกษตรแบบใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเป็นตัวช่วย

แปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะที่วันนี้ได้ดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2563 มีการพัฒนารูปแบบและเทคโนโลยีการเตรียมดินเพาะปลูกแบบใช้รีปเปอร์ระเบิดดินดาน ปรับพื้นที่ และการปลูกท่อนพันธุ์โดยใช้เครื่องปลูกแบบโรยท่อน (Billet Planter) และแทรกเตอร์ที่ติด GPS ซึ่งทำได้รวดเร็วและใช้แรงงานน้อย ทำให้ได้ระยะของแปลงและความลึก

ในการปลูกที่เท่ากัน การตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูกเพื่อเลือกการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดิน นอกจากนี้ยังมีการวางระบบน้ำหยดติดตั้งอัตโนมัติ ทำให้เกิดการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้อ้อยเจริญเติบโตดีกว่าการปลูกแบบสภาพเดิมๆ การตัดอ้อยโดยใช้รถตัด การเจียนตอ การบำรุงตอ

โดยสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ทดแทนการเผา และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งสิ้น ทำให้ได้รับผลผลิตที่ดีขึ้น ลดการเผาในไร่อ้อยสร้างโอกาสในการทำการเกษตรได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายนำไปสู่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ดีขึ้นนั่นเอง ■

แปลงเกษตรอัจฉริยะอ้อย

เกษตรยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา

ปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร

การเผาในพื้นที่การเกษตร หากเผาจนเกิดอันตราย ผิดกฎหมาย มีโทษทั้งจำคุกและปรับแล้ว ยังเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาดินเสื่อมโทรม ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น และยังเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ ส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควันปกคลุมประเทศไทย มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และยังส่งผลทำให้เกิดการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ซึ่งพื้นที่การเกษตรที่มีการเผาสูงคือ นาข้าว ไร่อ้อย และ ไร่ข้าวโพด

หยุดเผาแล้วทำอย่างไร

การทำเกษตรแบบปลอดการเผา ควรนำเทคโนโลยีด้านต่างๆ เข้ามาใช้เพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชรวมทั้งการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

การจัดการเศษวัสดุการเกษตร เช่น ฟางข้าว ยอด และใบอ้อย เปลือกและซังข้าวโพด ทดแทนการเผา

- โลกบดทดแทนการเผา ช่วยฟื้นฟูโครงสร้างดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน ลดปัญหาโรคพืช วัชพืช ลดมลพิษทางอากาศ
- ใช้ปรับปรุงบำรุงดิน
- ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ลดต้นทุนการผลิต
- นำมาผลิตเป็นอาหารสัตว์
- นำมาใช้เป็นพลังงานทดแทน

หยุดเผาได้ 5 ดี

เกษตรกรไทย
ร่วมใจ **หยุดเผา** ในไร่นา

กรมส่งเสริมการเกษตร ปรับแผนเร่งรณรงค์ “เกษตรกรไทย ร่วมใจหยุดเผาในไร่นา”

จากสถานการณ์หมอกควัน

และปัญหาด้านมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรในปัจจุบัน ทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม การคมนาคม และการท่องเที่ยวของประเทศไทยนั้น ตลอดมากรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการสร้างการรับรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุทางการเกษตรทดแทนการเผา เช่น ไก่กลบ ผลิตฟางอัดก้อน ทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น รวมถึงป้องกันและเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่การเกษตรอย่างต่อเนื่องทุกปี

สำหรับในปี พ.ศ. 2563 กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการปรับแผนการจัดการรณรงค์ลดการเผา โดยเร่งสร้างการรับรู้ให้รวดเร็วขึ้น เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน โดยส่งการลงไปยังพื้นที่ให้เกษตรกรจังหวัดบูรณาการแผนงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาเศษซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่การเกษตรในความดูแลของหน่วยงานทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งเกษตรกรกรุงเทพมหานคร โดยประสานการปฏิบัติงานร่วมกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้เกษตรกรอำเภอร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ จัดชุดปฏิบัติการประจำพื้นที่ ออกตรวจป้องปราม ระวัง ยับยั้ง และแจ้งเหตุการณ์เผาในพื้นที่การเกษตร โดยมีเครือข่ายเกษตรกรของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) เป็นหน่วยงานเฝ้าระวังป้องกันและปลุกจิตสำนึกในการไม่เผาเศษวัสดุการเกษตร ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะอำนวยความสะดวก กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานในระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ซึ่งจะประเมินจากจุดความร้อน (Hot spot) และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM10) ในพื้นที่เกษตร โดยจะตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาจุดความร้อน จากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) หากพบจุดความร้อนในพื้นที่ จะดำเนินการติดต่อเครือข่ายเกษตรกร ผู้นำ ประธานศพก. เข้าร่วมตรวจสอบพื้นที่ เพื่อดำเนินการตามมาตรการที่เหมาะสมต่อไป

ทั้งนี้ ขอความร่วมมือประชาชนหากพบการเผาเศษวัสดุในพื้นที่การเกษตรสำหรับทุกพื้นที่ สามารถแจ้งไปยังสายด่วนฉุกเฉินกรมบรรเทาสาธารณภัย 1784 และหากพบการเผาในพื้นที่ป่า สามารถแจ้งได้ที่สายด่วนฉุกเฉินกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช 1362 ตลอด 24 ชั่วโมง ■

วิสัยทัศน์องค์กร
“เกษตรกรมีความเข้มแข็ง
มีคุณภาพชีวิตที่ดี
ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
และมีรายได้ที่มั่นคง”

